

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam, Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 4. Princeps, an sub pace vigintiduum virale comprehendatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](#)

Materiam Conservatorum laicorum tribunal.
2. Laicum censetur collegium in quo laico-
rum numerus excedit Ecclesiasticorum
numerum.

3. A maiori parte denominatio.

4. Clerici ut cleri sunt in collegio conse-

ri debet Ecclesiasticum etiam si clerici
sunt pauciores laici,

5. Qualitas poterior attrahit ad se totum
mixtum.

Tribunal virginiduum virale constat personis Ecclesiasticis & laicis. Ecclesiastice personae quaevis sunt Ecclesiae cathedralis Leodicensis. Canonicis sacerdotes vero sunt partim ex ordine equestri partim populi. Hinc breviter dubitatur utrum tribunal hoc centeri debeat Ecclesiasticum vel laicale. Quod sit tribunal laicum videatur. Quia sacerdotes qui in eo perfuncti gerunt excedunt Ecclesiasticos, Navar. consil. 3. de foro compet. Mariana de ord. iudic. par. 4. dist. 11. num. 21. & 22. Barth. l. fin. ff. de colleg. ille. à majori enim parte telet fieri denominatio. Fel. cap. 1. de p[re]script. Socin. consil. 2. vol. 5. atē contra quod Ecclesiasticum centeri debeat videatur quia cum in collegio aut tribunali sunt æquali numero clerici & laici aut etiam clericorum numero inferiori incolunt non tanquam quilibet sed tanquam clerici tunc qualitas maioris numeri cedit qualitate numeri inferioris ita ut eo calu opinione aliorum tale collegium cedat debeat Ecclesiasticum. Rochus de ire patronatus verbo iuu numer. 2. 4. & 25. Ali cap. auditio in 3. not. de elect. in cap. 2. in fin de for. comp. in cap. per tuas de arbit. & in premio decr. in prin. premio glo. cap. à collatione de appellat. nam & in omni mixtura qualitas poterior solet trahere ad se totum mixtum DD. l. cum queritur f[ac]tum statu hom. f[ac]tum Romani 1. 1. §. stipulationum ff. de verb. oblig. & propriet mixturae privilegiati cum non privilegiato datur privilegiad non privilegiatum extensio. Rebuff. late de privileg. scholarium privileg. ijs num. 37. C. avesta Rubr. de leg. num. 152. & latius confirmatio id posset ex ijs qualib. l. de int[er]dictis ord. in exemplis ostenditque s. 26.

QUESTIO QUARTA.

Princeps an sub pace vigintiduum virale comprehendatur.

SUMMARIUM.

1. In generali dispositione non comprehen-
ditur persona loquentis nisi dispositio
sit favorabilis aut subiecta materia id
expositolet.
2. Sub generali dispositione non compre-
henditur persona speciali nota digna-
tis. Inferior non potest docere legem supe-
rioris.

4. Princ.

Vigintiduum virum Leodien comparat. compreh. pars III. Quæst. V.
A. Princeps ratione regularium est loco. 5. Laici potestas concurrens cum Ecclesiastica illi cedit.

Non comprehendendi convincunt paucis rationes sequentes. Prima ratio quia sub generali dispositione nunquam comprehenditur persona lequentis. 1.
Inquisitio C. de solut. cap. quisquis de prebendis pulchre apud Ravinium conf. 83. col. ult.
lib. 7. 4. nisi tam tamen dispositio esset favorabilis Crux. conf. 174. num. 12. aut subjecta
materia aliud suaderet. Menoch. d. nu. 4. & segg. aut nisi concessio ex certa scientia
procederet. Gosad. d. conf. 6. num. 11. vel nisi alioquin frustranea esset dispositio. Me-
noch. & DD. iam laudari.

Secunda ratio quia sub generali dispositione non comprehenduntur personæ
speciali nota dignæ quales sunt principes quam ego teoriam prolixius discussio-
nem traximus de iuridicitate in exemplis. lib. 1. quæst. 3.

Tertia ratio quia princeps ab hoc fôdere specialiter excipitur uti videre est ex
illius textu.

Quarta ratio quia etiam si nominantur princeps ab hoc pace non exciperetur
non tamen eadem pace ligaretur. Bertachina tract. de Episcopo lib. 4. par. 2. num. 33.
Balduin. auth. quibusunque in fine C. de sacro Eccl. & in l. digno vox. C. de legib. Barthol.

Quinta ratio quia inferiores legem dicere Episcopo eorum superiori non
potuerint. cap. cum inferior de maior & obedient. Idque non solum qua Episcopo
sed nequidem quæ Principi. Tum quia princeps ob regalia est imperatoris regis
vel loco. Martinus Laudensis tract. de principe quæst. 11. Iason loquens de Duce Mediolan-
ensi confilio 101. par. 4. Franciscus Balbus de præscriptionib. in 2. parte partit. q.
quæst. 8.

Tum quia potestas illa laica quæ concurrit cum Ecclesiastica herbam dat & ce-
dit Ecclesiastice cui subditi nullo modo possunt impetrare aut legem præjudicialem
dicere. Navar. in cap. novit. nos. 6. num. 26. de iudicij cap. cum inferior ubi DD. de Ma-
ior. & obed.

QUESTIO QUINTA.

Clerici an sub eadem pactione comprehendantur.

Aaa 3

SUM.